

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและ
สิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
**Factors Affecting Academic Achievement of Undergraduates in Agricultural
and Environmental Education Program, Faculty of Education and Development
Sciences, Kasetsart University**

วชิราภรณ์ หุ่นดี^{1,*}, อภิชาติ ใจอารีย์² และ นรินทร์ ยิ่งยวด²

Wachiraporn Hoonddee^{1,*}, Apichart Jai-Aree² and Nirun Ying-Yuad²

(วันรับบทความ : 29 กันยายน 2567/วันแก้ไขบทความ : 14 กุมภาพันธ์ 2568/วันตอบรับบทความ : 11 มีนาคม 2568)

(Received Date : Sep 29th, 2024, Revised Date : Feb 14th, 2025, Accepted Date : Mar 11st, 2025)

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ นิสิตชั้นปีที่ 1 - 4 สาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 113 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบอย่างง่าย ด้วยวิธีจับสลาก เครื่องมือวิจัยคือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) นิสิตส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-3.50 (ร้อยละ 32.70) 2) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน ความกระตือรือร้นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.07$ S.D. = 0.55) ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน วิธีการถ่ายทอดความรู้อยู่ในระดับ มากอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.39$ S.D. = 0.61) และปัจจัยด้านครอบครัว การส่งเสริมทางการศึกษา อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.39$ S.D. = 0.58) 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา ได้แก่

¹สาขาวิชาการพัฒนทรัพยากรมนุษย์และชุมชน คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

¹Human and Community Resource Development, Faculty of Education and Development Sciences, Kasetsart University, Kamphaengsaen Campus

²ภาควิชาการพัฒนทรัพยากรมนุษย์และชุมชน คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

²Department of Human and Community Resource Development, Faculty of Education and Development Sciences, Kasetsart University, Kamphaengsaen Campus

*ผู้ติดต่อหลัก Email: wachiraporn.hoo@ku.th

*Corresponding author Email: wachiraporn.hoo@ku.th

ปัจจัยด้านผู้เรียน ความกระตือรือร้น ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน วิธีการถ่ายทอดความรู้ และปัจจัยด้านครอบครัว การส่งเสริมทางการศึกษา สามารถทำนายผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา ได้ร้อยละ 27.2 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) = 0.522

คำสำคัญ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, สาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา

Abstract

The articles of this research are to study 1) academic achievement levels of students in the Agricultural and Environmental Education Program, 2) the level of factors affecting academic achievement of students in the Agricultural and Environmental Education Program, and 3) factors affecting academic achievement of students in the Agricultural and Environmental Education Program. The sample group consisted of 113 1st – 4th year students in the Agricultural and Environmental Education Program in the academic year 2023 by simple random sampling by lottery. The research instruments consisted of a set of questionnaires. Data were analyzed with frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The results revealed that 1) the majority of students in the Agricultural and Environmental Education Program had a cumulative GPA in the range of 3.00-3.50 (32.70 percent), 2) The study revealed that the factors influencing academic achievement among students in the Agricultural and Environmental Education program varied across dimensions. For learner-related factors, enthusiasm ($\bar{X}$ = 4.07, S.D. = 0.55), which was rated at a high level. For Regarding instructor-related factors, instructional methods ($\bar{X}$ = 4.39, S.D. = 0.61), which was rated at a high level. For family-related factors, encouragement ($\bar{X}$ = 4.39, S.D. = 0.58), which was rated at a high level, and 3) the factors affecting academic achievement, they included learner-related factors characterized by enthusiasm, instructor-related factors involving knowledge transfer, and family-related factors associated with educational support. Collectively, these three aspects accounted for 27.2% of the variance in academic achievement among students in the Agricultural and Environmental Education program, with a multiple correlation coefficient (R) of 0.522.

Keywords: Factors Affecting Academic Achievement, Academic Achievement, Agricultural and Environmental Education Program

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่สุดที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นคนที่มีประสิทธิภาพ เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีสติปัญญา ให้รู้จักคิด วิเคราะห์ หรือประยุกต์สิ่งต่างๆ ให้ก้าวหน้าเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและรู้จักแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น อีกทั้งการศึกษายังช่วยทำให้คนแต่ละคนมีคุณธรรม จริยธรรม การศึกษายังเป็นการเตรียมบุคคลเพื่อประกอบอาชีพตามที่ถนัดตามที่ตนเองศึกษามา เป็นการผลิตคนเข้าสู่หน่วยงานต่างๆ โดยได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาพุทธศักราช 2542 ใน หมวดที่ 4 กล่าวถึง การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลง ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้น เกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาโดย ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญ (Ministry of Education, 1999) การศึกษาในประเทศไทย ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา ทุกระดับมีเป้าประสงค์ในการศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตความรู้ และความสามารถของผู้เรียน ให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ดังนั้นความสำเร็จในการจัดการศึกษา ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่ง คือ การบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งสถาบันการศึกษาทุกแห่ง ต้องจัดกิจกรรมการพัฒนาความรู้ ความสามารถในรูปแบบต่างๆ ทั้งกิจกรรมในห้องเรียน และนอกห้องเรียน การสร้างโอกาสการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนดและมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบและ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Office of Nation Education Standards and Quality Assessment, 2014) และในการจัดการศึกษานั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะถูกนำไปใช้ในการวัดและประเมินผลด้านการเรียน รวมทั้งใช้วัดผลความสำเร็จการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะแสดงออกมาในรูปแบบต่าง ๆ หากผลการเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ที่ดีจะแสดงออกมาในรูปของความสามารถในการเรียน ความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรม ที่สถาบันได้ กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยค่าลำดับชั้นสะสมคะแนนเฉลี่ย (GPA) จะสูง แต่ถ้าหากมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำ จะแสดงออกมาในรูปของความสามารถทางการเรียนของนักศึกษาที่ต่ำและมีค่าลำดับชั้นสะสมคะแนนเฉลี่ยต่ำ (GPA) ไปด้วย นอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวัดจากค่าสะสมคะแนนเฉลี่ย จะถูกนำไปเป็นเกณฑ์ใช้ในการวัดและประเมินผลให้นักศึกษาถูกให้พ้นสภาพนักศึกษา หรืออยู่ในสภาพรอพินิจ เนื่องจากผลการเรียนไม่เป็นไปตาม เกณฑ์ของหลักสูตร ผลจากการที่นักศึกษาถูกพ้นสภาพออกไป ได้ส่งผลกระทบต่อนักศึกษาโดยตรง ในด้านจิตใจ และการยอมรับของบุคคลในครอบครัว เกิดปัญหาขึ้นภายในครอบครัว ส่วนสถาบันการศึกษาจะส่งผลกระทบในด้าน ความสูญเสียค่าทางการศึกษา

จากการรวบรวมปัญหาของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อสิ้นปีการศึกษา 2565 มีจำนวนนิสิตลาออกสิ้นปีการศึกษา จำนวน 11 คน เป็นนิสิตรหัส 64 จำนวน 5 คน ทำให้อัตราการคงอยู่ของนิสิตรหัส 64 มีอัตราการคงอยู่ 84.44% (จำนวนนิสิตที่ที่ลาออกสะสมจนถึงสิ้นปีการศึกษา 2565 รวมจำนวน 7 คน) ขณะที่นิสิตรหัส 65 มีอัตราการคงอยู่ของนิสิต 95.00% ทั้งนี้ในช่วงปีการศึกษา 2564 เป็นช่วงโควิดที่นิสิตมีการเรียนการสอนออนไลน์ 100% ขณะที่ปีการศึกษา 2565 ปรับการเรียนการสอนมาในรูปแบบปกติ (ออนไลน์ 100%) ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียน สังคมเพื่อนอย่างฉับพลัน ผลการเรียนเฉลี่ยลดลง ส่งผลต่อการลาออกและการคงอยู่ของนิสิต และผลการเรียนของนิสิตในบางรายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.00 ส่งผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจของนิสิต การจัดการเรียนของนิสิต การปรับตัวของนิสิต และการคงอยู่ของนิสิตในหลักสูตร ปัญหาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการศึกษาของนิสิตคือนิสิตไม่สามารถขอจบการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 (Department of Human and Community Resource Development, 2023) ซึ่งจากการวิเคราะห์ดังกล่าวสอดคล้องกับ Herbert (1961) กล่าวว่า ปัจจัยและองค์ประกอบต่างๆ มีหลากหลายซึ่งจะสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนนั้นต้องพิจารณาจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการด้วยกัน จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านบริการและสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านอาจารย์ ผู้สอน และปัจจัยด้านครอบครัว เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากสถานการณ์และปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและต้องการที่จะศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อนำผลการวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสำหรับนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อการศึกษาของประเทศไทยต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต สาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศึกษาจากหนังสือ ตำรา เอกสาร บทความ แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการทำวิจัย ข้อมูลพื้นฐาน

1.เพศ 2.ชั้นปี

ตัวแปรอิสระ

1.ปัจจัยด้านผู้เรียน 1.1 ความกระตือรือร้น 1.2 ความรับผิดชอบต่อตนเอง 1.3 การคาดการณ์ล่วงหน้า 1.4 ทักษะในการจัดระบบงาน 2.ปัจจัยด้านบริการและสภาพแวดล้อม 2.1 บริการของสถานศึกษา 2.2 อาคาร ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ 2.3 อุปกรณ์การเรียน อุปกรณ์การเกษตร 3.ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน 3.1 ผู้สอนมีความรู้ความชำนาญในงานที่สอน 3.2 วิธีการถ่ายทอดความรู้ 3.3 จัดกิจกรรม เนื้อหา การวัด และประเมินผลการเรียนรู้ตรงตามวัตถุประสงค์ 3.4 บรรณานุกรมที่จะช่วยเหลือผู้เรียน 4.ปัจจัยด้านครอบครัว 4.1 ครอบครัวสนับสนุนทุนการศึกษา 4.2 การอบรมเลี้ยงดู 4.3 การส่งเสริมทางการศึกษา

ตัวแปรตาม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีดำเนินการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นิสิตชั้นปีที่ 1-4 สาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตชั้นปีที่ 1-4 สาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ โดยใช้ตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05จะได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ครั้งนี้ทั้งสิ้นจำนวน 113คน โดยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้นหรือตัวแปรทำนาย คือ 1.) ปัจจัยด้านผู้เรียน ประกอบด้วย ความกระตือรือร้น (X1) ความรับผิดชอบต่อตนเอง (X2) การคาดการณ์ล่วงหน้า (X3) ทักษะในการจัดระบบงาน (X4) 2.) ปัจจัยด้านบริการและสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย บริการของสถานศึกษา (X5) อาคาร ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ (X6) อุปกรณ์การเรียน อุปกรณ์การเกษตร (X7) 3.) ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน ประกอบด้วย ผู้สอนมีความรู้ความชำนาญในงานที่สอน (X8) วิธีการถ่ายทอดความรู้ (X9) จัดกิจกรรม เนื้อหา การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตรงตามวัตถุประสงค์ (X10) บรรณานที่จะช่วยเหลือผู้เรียน (X11) 4.) ปัจจัยด้านครอบครัว ประกอบด้วย ครอบครัวสนับสนุนทุนการศึกษา (X12) การอบรมเลี้ยงดู (X13) การส่งเสริมทางการศึกษา (X14)

ตัวแปรตามหรือตัวแปรเกณฑ์ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2566 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด (close-ended question) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (check list) และเติมคำในช่องว่าง เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของนิสิต ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เพื่อวัดระดับความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ข้อคำถามที่ใช้จะมีข้อคำถามที่เป็นทั้งทางบวกและทางลบ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านบริการและสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน และปัจจัยด้านครอบครัว

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบความเที่ยงตรง แบบสอบถามที่กำหนดขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา (content validity) ภาษาที่ใช้เพื่อให้มีความสมบูรณ์ และสามารถวัดในสิ่งที่วัดได้ และนำมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) เพื่อพิจารณาถึงคุณภาพของข้อคำถาม ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67–1.00

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของ Cronbach โดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาดำเนินการทดสอบกับนิสิตระดับปริญญาตรี คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน ผลการวิเคราะห์ พบว่ามีค่าความเชื่อมั่น (reliability) เท่ากับ 0.978

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอข้อมูลนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2566 จากงานบริการการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

2. นำข้อมูลจำนวนนิสิตที่ได้มากำหนดเลือกกลุ่มตัวอย่าง และสร้างเครื่องมือให้มีความสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย จากนั้นนำเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมก่อนดำเนินการเก็บข้อมูล

3. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอข้อมูลนิสิตกลุ่มตัวอย่างจากภาควิชาการพัฒนารัพยากรมนุษย์และชุมชน คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เมื่อได้รับการตอบรับการขอเก็บข้อมูลแล้วจึงนำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ดำเนินการเก็บข้อมูลกับนิสิตตัวอย่างด้วยตนเอง

4. จากนั้นได้แบบสอบถามคืนสำหรับวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และความครบถ้วนของแบบสอบถามทุกด้านก่อนนำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลและทำการสรุปผลที่ได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson's product moment correlation coefficient)

3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.00-3.50 จำนวน 37 คน (ร้อยละ 32.74) รองลงมา มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.51-2.99 จำนวน 27 คน (ร้อยละ 23.90) เกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.00-2.50 จำนวน 21 คน (ร้อยละ 18.58) เกรดเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป จำนวน 24 คน (ร้อยละ 21.24) และเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 จำนวน 4 คน (ร้อยละ 3.54) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต

(n = 113)

ข้อมูล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เกรดเฉลี่ยสะสม		
ต่ำกว่า 2.00	4	3.54
2.00-2.49	21	18.58
2.50-2.99	27	23.90
3.00-3.49	37	32.74
3.50ขึ้นไป	24	21.24
รวม	113	100.00

ตอนที่ 2 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ภาพรวมปัจจัยส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมาก ด้านครอบครัว ($\bar{X}$ = 4.42 , S.D. = 0.83) รองลงมาคือด้านบริการและสภาพแวดล้อม ($\bar{X}$ = 4.22 , S.D. = 0.82) ด้านผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.26 , S.D. = 0.70) และด้านอาจารย์ผู้สอน ($\bar{X}$ = 4.47 , S.D. = 0.69) ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

(n = 113)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
ด้านผู้เรียน	4.26	0.70	มาก	3
ความกระตือรือร้น (X1)	4.07	0.55	มาก	
ความรับผิดชอบต่อตนเอง (X2)	4.33	0.51	มาก	
การคาดการณ์ล่วงหน้า (X3)	4.36	0.51	มาก	
ทักษะในการจัดระบบงาน (X4)	4.22	0.60	มาก	
ด้านบริการและสภาพแวดล้อม	4.22	0.82	มาก	2
บริการของสถานศึกษา (X5)	4.17	0.69	มาก	
อาคาร ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ (X6)	4.35	0.69	มาก	
อุปกรณ์การเรียน อุปกรณ์การเกษตร (X7)	4.13	0.73	มาก	
ด้านอาจารย์ผู้สอน	4.47	0.69	มาก	4
ผู้สอนมีความรู้ความชำนาญในงานที่สอน (X8)	4.57	0.64	มากที่สุด	
วิธีการถ่ายทอดความรู้ (X9)	4.39	0.61	มาก	
จัดกิจกรรม เนื้อหา การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตรงตามวัตถุประสงค์ (X10)	4.47	0.61	มาก	
ด้านครอบครัว	4.42	0.83	มาก	1
ปรารถนาที่จะช่วยเหลือผู้เรียน (X11)	4.48	0.63	มาก	
ครอบครัวสนับสนุนทุนการศึกษา (X12)	4.28	0.70	มาก	
การอบรมเลี้ยงดู (X13)	4.55	0.72	มากที่สุด	
การส่งเสริมทางการศึกษา (X14)	4.39	0.58	มาก	
รวม	4.34	0.75	มาก	

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมี 3 ปัจจัย 7 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้เรียน ประกอบด้วย ความกระตือรือร้น รับผิดชอบต่อตนเอง การคาดการณ์ล่วงหน้า ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน ประกอบด้วย วิธีการถ่ายทอดความรู้ และปัจจัยด้านครอบครัว ประกอบด้วย ครอบครัวสนับสนุนทุนการศึกษา การอบรมเลี้ยงดู การส่งเสริมทางการศึกษา มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอธิบายได้ดังนี้

ปัจจัยด้านผู้เรียนความกระตือรือร้น (X1) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ($r = 0.447, p < 0.01$) ความรับผิดชอบต่อตนเอง (X2) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางที่ระดับ

นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ($r = 0.335, p < 0.01$) การคาดการณ์ล่วงหน้า (X3) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ($r = 0.268, p < 0.01$) ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน วิธีการถ่ายทอดความรู้ (X9) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ($r = 0.318, p < 0.01$) ปัจจัยด้านครอบครัว ครอบครัวสนับสนุนทุนการศึกษา (X12) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($r = 0.220, p < 0.05$) การอบรมเลี้ยงดู (X13) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ($r = 0.272, p < 0.01$) การส่งเสริมทางการศึกษา (X14) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ($r = 0.247, p < 0.01$) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	Y
X ₁	1														
X ₂	.731**	1													
X ₃	.704**	.802**	1												
X ₄	.600**	.616**	.594**	1											
X ₅	.444**	.439**	.559**	.545**	1										
X ₆	.371**	.470**	.562**	.557**	.829**	1									
X ₇	.331**	.302**	.454**	.479**	.746**	.718**	1								
X ₈	.322**	.425**	.508**	.640**	.562**	.694**	.627**	1							
X ₉	.733**	.990**	.818**	.633**	.480**	.524**	.356**	.510**	1						
X ₁₀	.308**	.362**	.518**	.520**	.628**	.762**	.680**	.910**	.458**	1					
X ₁₁	.344**	.454**	.550**	.581**	.677**	.754**	.664**	.928**	.540**	.916**	1				
X ₁₂	.498**	.460**	.563**	.325**	.311**	.273**	.192**	.378**	.498**	.413**	.382**	1			
X ₁₃	.491**	.594**	.598**	.452**	.283**	.286**	.125	.400**	.603**	.409**	.390**	.619**	1		
X ₁₄	.387**	.449**	.501**	.356**	.313**	.344**	.229*	.385**	.471**	.467**	.435**	.582**	.769**	1	
Y	.447**	.335**	.268**	.154	.014	.006	-.043	.018	.318**	-.021	-.026	.220*	.272**	.247**	1

หมายเหตุ: ** = มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

* = มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ตัวแปรต้นมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับตัวแปรตาม ดังนั้น คาดว่าตัวแปรต้นเหล่านี้สามารถพยากรณ์ตัวแปรตามได้ จึงนำเอาตัวแปรต้นทั้ง 14 ตัวแปร เข้าสมการถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้เรียน ความกระตือรือร้น ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน วิธีการถ่ายทอดความรู้ และปัจจัยด้านครอบครัว การส่งเสริมทางการศึกษา เข้าสมการถดถอยพหุคูณ

เพื่อทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ถึง 0.272 หรือ ร้อยละ 27.2 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) = 0.522 สามารถเขียนเป็นสมการในรูปแบบคะแนนดิบและสมการรูปแบบคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ $\hat{Y} = 1.329 + .515 X_1 - .277X_9 + .184 X_{14}$ สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z} = .502Z_1 - .302Z_9 + .190Z_{14}$

ตารางที่ 4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต

ตัวแปร	R^2 Change	b	Beta	S.E.	t	p-value
X_1	.200	.515	.502	.095	5.401	.000
X_9	.045	-.277	-.302	.088	-3.138	.002
X_{14}	.027	.184	.190	.091	2.008	.047
ค่าคงที่ = 1.329 , R = .522 , R^2 = .272						

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ด้านผู้เรียน ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การคัดการล่วงหน้า อยู่ในระดับ มาก รองลงมา ความรับผิดชอบตนเอง อยู่ในระดับ มาก รองลงมา ทักษะในการจัดระบบงาน อยู่ในระดับ มาก และความกระตือรือร้น อยู่ในระดับ มาก ตามลำดับ ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านบริการและสภาพแวดล้อม พบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ อาคาร ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อยู่ในระดับ มาก รองลงมา บริการของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก และอุปกรณ์การเรียน อุปกรณ์การเกษตร อยู่ในระดับ มาก ตามลำดับ ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ด้านอาจารย์ผู้สอน พบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้สอนมีความรู้ความชำนาญในงานที่สอน อยู่ในระดับ มากที่สุด รองลงมา บรรณาธิที่จะช่วยเหลือผู้เรียน อยู่ในระดับ มาก รองลงมา จัดกิจกรรม เนื้อหา การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตรงตามวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับ มาก และวิธีการถ่ายทอดความรู้ อยู่ในระดับ มาก ตามลำดับ ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ด้านด้านครอบครัว พบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู อยู่ในระดับ มากที่สุด รองลงมา การส่งเสริมทางการศึกษา อยู่ในระดับ มาก และครอบครัวสนับสนุนทุนการศึกษา อยู่ในระดับ มาก ตามลำดับ ในส่วนของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ผู้วิจัย พบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งหมด 3 ตัวแปร ดังนี้

1.ปัจจัยด้านผู้เรียน พบว่า ความกระตือรือร้น ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Bruner (1961) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนรู้จะประสบความสำเร็จได้มากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแต่ละบุคคลที่เป็นปัจจัยสำคัญ การที่ผู้เรียนแต่ละคนมีความตั้งใจเรียนไม่เหมือนกัน สาเหตุ

หนึ่งมาจากแรงจูงใจของผู้เรียนแตกต่างกันนั่นเอง ผู้เรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงก็จะตั้งใจเรียนและประสบความสำเร็จในการเรียน ตรงข้ามกับผู้เรียนที่มี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำจะขาดความสนใจไม่ตั้งใจเรียนและประสบความสำเร็จน้อย มีความสอดคล้องกับ Kaewwichit (2005) กล่าวว่า นักศึกษาที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนตามที่ต้องการ มีความพยายามและตั้งใจในการเรียน มุ่งมั่นที่จะทำคะแนนให้ได้สูง ต้องการชนะในการแข่งขัน มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และรู้สึกวิตกกังวลเมื่อประสบความสำเร็จน้อย เช่นเดียวกับ (McClelland, 1985) กล่าวถึง ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ มีความกระตือรือร้น มีความขยันขันแข็งในการทำสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไม่ได้ขยันไปทุกกรณี แต่จะเอาใจใส่มานะพากเพียรต่อสิ่งที่ท้าทาย และจะทำให้ตนเองรู้สึกทำงานสำคัญสำเร็จลุล่วงไปได้

2.ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน พบว่า วิธีการถ่ายทอดความรู้ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Romine (1974) กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี คือการเสนอเนื้อหา ควรควรอธิบายชัดเจน กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดสามารถใช้วิธีการสอน แบบต่างๆ ทำให้เรื่องยากเป็นเรื่องง่าย ซึ่งหลักการและวิธีการสอน เป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการเรียนการสอน หลักและวิธีการสอนของนักจิตวิทยาที่เป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายมี 3 กลุ่ม ดังนี้ 1. หลักการและวิธีการสอนตามแนวความคิดของนักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยม 2. หลักการและวิธีการสอนตามแนวความคิดของนักจิตวิทยากลุ่มพุทธินิยม 3. หลักการและวิธีการสอนตามแนวความคิดของนักจิตวิทยากลุ่มมนุษยนิยม รูปแบบการสอน-การเรียนรู้ (instructional Model) ครูทุกคนจะต้องเตรียมการสอนประกอบกับการรู้จักนักเรียนที่จะสอน ไม่แต่เพียงว่าอยู่ชั้นอะไร แต่ต้องคำนึงถึงอายุ ลักษณะ ทั่วไปของนักเรียนในวัยนั้นทุกด้าน ครูที่ได้ชื่อว่าเป็นครูที่สอนดีและมีประสิทธิภาพ ไม่จำเป็นที่จะต้องมียุทธวิธีหรือพรสวรรค์ของการเป็นครูติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด แต่มีอัจฉริยะในการที่จะเข้าใจกระบวนการเรียนรู้สามารถวิเคราะห์ได้ด้วยตนเอง และได้วางแผนการสอนตามรูปแบบการสอน-การเรียนรู้ เช่นเดียวกับ Khowtrakul (2007) กล่าวว่า การประเมินผลการศึกษา ควรจะเป็นสิ่งที่ทั้งครูและนักเรียนถือว่ามีประโยชน์ เพราะการประเมินผลทำให้ทั้งครูและนักเรียนทราบว่าการเรียนการสอนได้ผลดีอย่างไร แต่ในทางปฏิบัติครูถือว่างานประเมินผลการศึกษาเป็นงานของครู นักเรียนไม่มีส่วนร่วม และครูมักจะคิดว่าตนมีอำนาจที่จะออกข้อสอบให้ยากหรือง่ายตามใจของตน ครูบางคนใช้การออกข้อสอบเป็นการลงโทษนักเรียน หรือเป็นเครื่องมือที่ใช้ให้เห็นว่าครูมีอิทธิพล ที่จริงแล้วการประเมินผลการศึกษาเป็นกระบวนการที่จำเป็นประการหนึ่งของการศึกษา โดยทั้งครูและนักเรียนวิเคราะห์ว่าการที่นักเรียนทำผิดเพราะอะไร อาจจะต้องดูเนื้อหา วิธีสอน และกิจกรรมที่นักเรียนทำด้วย และอาจจะต้องใช้วิธีการสอนใหม่ หรือจัดประสบการณ์กิจกรรมของนักเรียนใหม่

3.ปัจจัยด้านครอบครัว พบว่า การส่งเสริมทางการศึกษา ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ McClelland (1985) กล่าวว่า เด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมักจะมาจากครอบครัวที่พ่อแม่ตั้งมาตรฐานความเป็นเลิศในการทำงาน และบอกให้ลูกทราบว่าตนมีความสนใจในสัมฤทธิ์ผลของลูก อบรมลูกให้เป็นบุคคลที่ช่วยตัวเองได้ และส่งเสริมให้เป็นอิสระ วิธีการที่ใช้ในการอบรมค่อนข้างจะเข้มงวดให้รางวัลเวลาลูกทำได้สำเร็จตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ และลงโทษถ้าทำไม่ได้แต่ในขณะเดียวกันก็ให้ความรัก ความอบอุ่น และแสดงให้เห็นว่าที่เข้มงวดก็

เพราะความรักลูกอยากให้อายุประสบความสำเร็จ มีความสอดคล้องกับ Phongsupha (2001) กล่าวว่า การมีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลทุกคนในบ้านของนักเรียนจะทำให้เด็กมีสภาพจิตใจที่ดี มีความรู้สึกสบายใจ อบอุ่น ขณะอยู่บ้าน การที่มีผู้ปกครองคอยสอนสนใจ เอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียน จะทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน นักเรียนที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนได้จะต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมจากทางบ้านอย่างเหมาะสม โดยผู้ปกครองต้องแบ่งปันเวลาให้แก่เด็ก หาวิธีการช่วยเหลือดูแลและคอยเอาใจใส่ เพื่อจะช่วยให้เด็กเรียนประสบผลสำเร็จ ในด้านการเรียนอาจส่งเสริมสนับสนุนการเรียนด้วยกลวิธีและ แรงจูงใจต่างๆ อย่างจริงจัง จะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้เช่นกัน เช่นเดียวกับ Sroykam (1979) กล่าวว่า เด็กที่เกิดมาในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีส่วนใหญ่จะได้รับการสนับสนุนทางด้านการเรียนมาก พ่อแม่มักจะส่งเสริมให้เรียนสูงๆ เพื่อจะได้มีอาชีพที่ดีในอนาคต และในขณะที่กำลังเรียนอยู่ก็จะได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นด้าน อุปกรณ์การเรียน ค่าใช้จ่าย เสื้อผ้า อาหาร ของใช้จำเป็นหรือไม่จำเป็นต่างๆ เด็กเหล่านี้จะมีอย่างพร้อมมูล นอกจากนั้นทางบ้านก็อาจจ้างครูมาสอนเป็นกรณีพิเศษเพื่อให้เรียนดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลงานวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน ความกระตือรือร้น ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน วิธีการถ่ายทอดความรู้ และปัจจัยด้านครอบครัว การส่งเสริมทางการศึกษา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ดังนั้นการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตเพิ่มเติม อาจจะทำให้พบปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตด้านอื่น ๆ

2. นิสิตสามารถนำไปปรับใช้และนำไปพัฒนาตัวเอง เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

3. มหาวิทยาลัยอาจใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง แก้ไขระบบการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากขึ้นและสามารถนำมาเป็นแนวทางในการวางแผน ส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตในทุกสาขาวิชา ของมหาวิทยาลัย เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย โดยการเข้าใจถึงสภาพที่เป็นจริง

ของนิสิต และพัฒนาอย่างตรงจุด เพื่อคุณภาพการศึกษา รวมถึงพัฒนาการทำงานของส่วนงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาต่อไป

2.2 เนื่องจากปัจจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาเท่านั้น ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มเติมจากงานวิจัยข้างต้น เพื่อที่จะใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพด้านต่าง ๆ ของบุคคลให้มีประสิทธิภาพต่อไป

สรุป

จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือปัจจัยด้านผู้เรียน ความกระตือรือร้น ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน วิธีการถ่ายทอดความรู้ และปัจจัยด้านครอบครัว การส่งเสริมทางการศึกษา ซึ่งในนิสิตที่ลักษณะทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวสูง สามารถทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเช่นกัน หากนิสิตได้รับการส่งเสริม จากปัจจัยทั้ง 3 ด้าน อาจจะทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้มีความเชื่อว่า เมื่อนิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี จะนำไปสู่ลักษณะของบัณฑิตที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อการศึกษาของประเทศไทยต่อไปในอนาคต ดังนั้น จึงควรมีการส่งเสริมให้ครอบคลุมทุกปัจจัย เพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Bruner, J. S. (1961). *The Process of Education*. Harvard University Press.
- Department of Human and Community Resource Development. (2023). *Report on the performance of Bachelor of Science Program in Agricultural and Environmental Education*. Department of Human and Community Resource Development Faculty of Education and Development Science Kasetsart University year 2022. Kasetsart University Kamphaeng Saen Campus.
- Herbert J. (1961). *Learning and Human Abilities*. Educational Psychology. HarperCollins Publishers.
- Kaewwichit, S. (2005). *Motivation for academic achievement of Chandrakasem Rajabhat University students* (Master Degree dissertation, Srinakharinwirot University).
- Khowtrakul, S. (2007). *Educational psychology* (6th printing). Printing house of Chulalongkorn University.
- McClelland, D. C. (1985). *Human Motivation*. Cambridge University Press.
- Ministry of Education. (1999). *National Education Act 2542*. Phrik Wan Graphic Company Limited.
- Office of Nation Education Standards and Quality Assessment. (2014). *Higher Education Quality Assurance Manual 2014*. Parbpim Limited Company.

- Phongsupha, W. (2001). *A comparative study of factors affecting academic achievement of Prathomsuksa 5 students Affiliation Office of Primary Education District Phanom Sarakham Chachoengsao Province* (Master Degree disssertation, Burapha University).
- Romine, S. (1974). Student and faculty perception of an effective university instructional climate. *The Journal of Education Research*, 68(4), 139–143. <https://doi.org/10.1080/00220671.1974.10884728>
- Sroykam, V. (1979). *Factors Affecting Mathematics Learning Achievement Regarading Career Certificate of Private School in Kanchanaburi Educational Area 1* (Master Degree disssertation, Silpakorn University).